

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت بزرگسالان
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: طب مکمل، طب جایگزین و نقش پرستار در آنها شماره درس: ۵۱۱۵۶۰

نوع و تعداد واحد: ۱ واحد نظری

دروس پیش نیاز: داروشناسی بالینی پرستاری، پاتوفیزیولوژی، روشهای پیشرفته پایش سلامت

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۲ کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مکان کلاس: شماره ۲۱

زمان کلاس: شنبه ۱۰-۱۲

زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ۱۶-۱۴

مسئول درس: دکتر فاطمه نظری

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۴۳

Email: nazari@nm.mui.ac.ir

: abolhasani@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: دکتر مظاهری، دکتر نظری، دکتر والیانی

شرح درس:

درمان های مکمل و جایگزین مشتمل بر بیش از ۱۸۰۰ نوع درمان و سیستم مراقبتی است. مراقبت که فلسفه کل نگر پرستاری است، فلسفه زیر بنایی بسیاری از درمان های مکمل را تشکیل می دهند. قرن هاست که پرستاران از برخی از این درمان ها برای ارائه مراقبت به بیماران در زمینه های مختلف بهره گرفته اند. در این درس، فراگیران با مفاهیم و مصادیق طب مکمل آشنا گردیده و با اتکا به آموخته های خود، موارد مناسب کاربرد طب مکمل و جایگزین را در پیشگیری، مراقبت و درمان بیماری ها و ارتقاء سلامتی تشخیص می دهند.

اهداف کلی:

آشنایی فراگیران با فلسفه، متدولوژی و کاربرد درمان های مکمل و جایگزین به منظور حفظ و ارتقای سلامت، پیشگیری و درمان، و توانبخشی مبتلایان به بیماری های حاد و مزمن و کمک به ارتقاء کیفیت زندگی آنان

اهداف رفتاری:

در پایان این درس با توجه به هدف کلی امید است دانشجویان قادر باشند:

- ۱- جایگاه، تعاریف طب مکمل و جایگزین و طبقه بندی آن را بیان نماید.
- ۲- با مبانی طب سنتی، مزاج ها و نتایج تحقیقات آن آشنا گردد.
- ۳- فلسفه، متدولوژی، کاربرد درمان های مبتنی بر زیست شناسی نظیر طب گیاهی (Herbal Medicine)، تغذیه و رایحه درمانی را توضیح دهد.
- ۴- فلسفه، متدولوژی، کاربردها و تحقیقات هومیوپاتی و طب فشاری را توضیح دهد.

- ۵- فلسفه، متدولوژی کاربردها و تحقیقات ماساژ (Massage)، بازتاب درمانی (Reflexology)، را بیان نماید.
- ۶- فلسفه، متدولوژی کاربردها و تحقیقات طب چینی (سوزنی)، آریکولوراپی (Auriculotherapy) توضیح دهد
- ۷- فلسفه، متدولوژی، کاربردها و تحقیقات درمان های ذهنی - جسمی و معنوی نظیر نماز و دعا، هیپنوتیزم، تصویر سازی ذهنی، مراقبه، یوگا، آرامسازی، موسیقی، و سایکواپیمونولوژی را توضیح دهد.
- ۸- فلسفه، متدولوژی، کاربردها و تحقیقات درمان های مداخله ای جسمانی نظیر حجامت، کاپروپراکتیس، تکنیک الکساندر را توضیح دهد.
- ۹- فلسفه، متدولوژی، کاربردها و تحقیقات درمان با استفاده از انرژی نظیر لمس درمانی، بیوالکترومغناطیس و طب ویبریشنال را توضیح دهد.
- ۱۰- قابلیت های پرستار در ارتقاء کیفیت زندگی بیماران با اختلالات حاد و مزمن را تشریح نماید.
- ۱۱- با انگیزه به بیماران در زمینه استفاده از طب مکمل و نحوه تغییرات علائم در طب درمان آموزش دهد..

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کنفرانس، انواع روش های شبیه سازی (لازم به ذکر است این درس با مشارکت اعضای محترم هیات علمی گروه طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ارائه می شود)
۲. به صورت حضوری، مجازی (اف لاین و آن لاین)
۳. مجازی اف لاین به صورت بارگذاری محتوا بر روی سامانه نوید
۴. مجازی آن لاین با سیستم ادوبی کانکت

ابزار مورد نیاز تدریس:

وایت برد، ماژیک، پاورپوینت و ژورنال کلاب، کامپیوتر، سامانه نوید

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. حضور به موقع، نداشتن غیبت و رعایت نظم و ترتیب
۲. در صورت داشتن غیبت بیش از چهار هفدهم کل جلسات، دانشجو مجاز به شرکت در امتحان پایان ترم نبوده و برای وی نمره صفر منظور خواهد شد.
۳. مطالعه محتوای هر جلسه قبل از شرکت در کلاس و مشارکت در مباحث درس
۴. مطالعه محتواهای اف لاین بارگذاری شده (در صورت برگزاری کلاس به صورت مجازی)
۵. انجام فعالیتهای یادگیری نظیر انجام تکلیف و شرکت در آزمون

تکالیف درس:

ارائه ژورنال کلاب (در رابطه با فهرست موضوعی درس) در کلاس

منظور فراهم سازی امکان مشارکت بیشتر دانشجویان در فرایند تدریس هر دانشجو موظف خواهد بود یک مقاله مرور نظامند در ارتباط با موضوعات مورد تدریس را انتخاب و با استفاده از چک لیست نقد مقالات مرور نظامند، مقاله را در جمع استاد و همکلاسی ها مورد نقد قرار داده نقاط ضعف و قوت آن را نشان دهد .

مقالات انتخاب شده ترجیحا از ۲۰۱۷ به بعد باشند.
مقالات مرور نظامندرا در موعد مقرر (بصورت یک نسخه پرینت همراه با ایمیل فایل مربوطه) تحویل نمایند.

نحوه ارزشیابی دانشجویان و باارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور فعال در کلاس و مشارکت در مباحث	۲
۲	ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی و مشارکت فعال در ژورنال کلاب	۴
۳	امتحان پایان ترم	۱۴

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

1. Neighbors, M., Mark, J.F. Green, C.J. Manaham, F.D. "Phips, Medical surgical nursing". Philadelphia, Mosby. (Last edition)
2. Kearny, N. richardson, A. Nursing patients with cancer: principles and practice. (Last edition)
3. Complementary/alternative Therapies in Nursing, 2018
4. Axel Rubakh, Principle of ear acupuncture, Thieme 2016
5. Essential therapeutic massage 2018
۶. مروری بر مبانی طب سنتی ایران دکتر محسن ناصری و همکاران ، انتشارات طب سنتی ایران ۱۳۹۵، انتشارات طب سنتی ایران [/https://www.gisoom.com/book/112031621395](https://www.gisoom.com/book/112031621395)
۷. مبانی طب چینی ، جیووانی ماچیوچیار ، مترجم ، عباس انصاری ، ویرایش سوم، ۱۳۹۶
۸. رفلکسولوژی ، بریل کرین، مترجم یلدا یزدان پناه ۱۳۸۶
۹. اکبری و همکاران (۱۳۹۷). اصول پرستاری کوزیر ۲۰۱۸: مفاهیم، فرایندها و اقدامات . تهران انتشارات حیدری (فصل ۱۸)

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: طب مکمل، طب جایگزین و نقش پرستار در آن **شماره درس:** ۵۱۱۵۶۰ **نیمسال تمصیلی و سال:** دوم

۱۴۰۳-۱۴۰۲ **رشته تمصیلی:** پرستاری داخلی جراحی **فراگیران:** ترم ۲ ارشد داخلی جراحی **زمان:** شنبه ۱۰-۱۲

اساتید درس: آقای دکتر مظاهری، خانم دکتر والیانی، خانم دکتر رنجبر، خانم دکتر نظری

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۲۸ ۱۰-۱۲	معرفی درس و اهداف آن، ارائه طرح درس جایگاه، تعاریف طب مکمل و جایگزین و طبقه بندی آن و آشنایی با مبانی طب سنتی، مزاج ها	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مشارکت فعال در کلاس	خانم دکتر نظری آقای دکتر مظاهری
۲	شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۵ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی، کاربرد درمان های مبتنی بر زیست شناسی نظیر طب گیاهی (Herbal Medicine) و نتایج تحقیقات.	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	آقای دکتر مظاهری
۳	شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی، کاربرد درمان های مبتنی بر زیست شناسی نظیر طب گیاهی (Herbal Medicine) و نتایج تحقیقات.	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	آقای دکتر مظاهری
۴	شنبه ۱۴۰۳/۱/۱۸ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی، کاربرد درمان های مبتنی بر زیست شناسی نظیر آرماتراپی و هومیوپاتی نتایج تحقیقات	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	خانم دکتر رنجبر
۵	شنبه ۱۴۰۳/۱/۲۵ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی، کاربردها و تحقیقات درمان های مداخله ای جسمانی نظیر حجامت، کاپروپراکتیک، تکنیک الکساندر	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	خانم دکتر رنجبر
۶	شنبه ۱۴۰۳/۲/۱ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی کاربردها و تحقیقات ماساژ (Massage)، بازتاب درمانی (Reflexology)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	خانم دکتر والیانی
۷	شنبه ۱۴۰۳/۲/۸ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی کاربردها و تحقیقات طب سوزنی، اریکولو تراپی (Auriculotherapy)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	خانم دکتر والیانی
۸	شنبه ۱۴۰۳/۲/۲۲ ۱۰-۱۲	آشنایی با فلسفه، متدولوژی، کاربردها و تحقیقات درمان های ذهنی جسمی و معنوی، هیپنوتیزم، تصویر سازی ذهنی، مراقبه، یوگا، آرامسازی، موسیقی و بیوالکترومغناطیس و طب ویبریشنال	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	خانم دکتر نظری
۹	شنبه ۱۴۰۳/۲/۲۹ ۸-۱۰	ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی و مشارکت فعال در ژورنال کلاب	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه مباحث کلاس، مشارکت فعال در کلاس، انجام تکلیف	خانم دکتر نظری

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش
<https://eclass.mui.ac.ir/b/2qv-1yo-mcm-l9x>

لینک تریپل بی

<https://meet.mui.ac.ir/r68g3r93brms/>

لینک کلاس آنلاین با ادوبی کانکت